

3 ปัจจัยความเสี่ยง

การลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทฯ ที่เสนอขายให้ครั้งนี้มีความเสี่ยง นักลงทุนควรใช้วิจารณญาณในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงอย่างรอบคอบทั้งข้อมูลในเอกสารฉบับนี้และปัจจัยความเสี่ยงอื่นๆที่บริษัทฯ ยังไม่อาจทราบได้ในขณะนี้หรือเป็นความเสี่ยงที่บริษัทฯ พิจารณาในขณะนี้แล้วเห็นว่าไม่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งอาจกลายเป็นความเสี่ยงที่มีความสำคัญต่อไปในอนาคต ความเสี่ยงดังกล่าวอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ รายได้ ผลกำไร สินทรัพย์ สภาพคล่องของบริษัทฯ บริษัทย่อย และ บริษัทร่วม นอกจากนี้ข้อความในลักษณะการคาดการณ์ในอนาคตที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้เช่นการใช้ถ้อยคำว่า “เชื่อว่า” “คาดการณ์ว่า” “ประมาณ” “คาดหมาย” “มีแผนจะ” หรือ “ตั้งใจ” เป็นต้น หรือการคาดการณ์เกี่ยวกับผลประกอบการธุรกิจ การขยายธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ บริษัทย่อย บริษัทร่วม นโยบายของรัฐและอื่นๆ ซึ่งเป็นการคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ในอนาคต ทั้งนี้ ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากการคาดการณ์หรือคาดคะเนก็ได้

3.1. ความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ

3.1.1. ความเสี่ยงจากการดำเนินงานร่วมกับคู่สัญญากิจการร่วมค้า

บริษัทฯ ได้ดำเนินการให้บริการชุดและที่ดินและถ่านหินแก่ กฟผ. ในโครงการเหมืองแม่เมาะโครงการ 7 และ โครงการ 7/1 ผ่านกิจการร่วมค้าไอทีดี-เอสคิว และ เอสคิว-ไอทีดี ตามลำดับ ซึ่งเป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทฯ และ ITD โดยตามสัญญากิจการร่วมค้า หากกิจการร่วมค้าผิดสัญญากับ กฟผ. คู่สัญญาจะต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ดังนั้นหากบริษัทฯ มีความขัดแย้งใดๆ ในระหว่างการทำงานร่วมกับ ITD หรือคู่สัญญากิจการร่วมค้าไม่สามารถปฏิบัติงานในส่วนของตนได้ตามปริมาณและระยะเวลาที่กำหนดไว้ อันอาจทำให้กิจการร่วมค้าไอทีดี-เอสคิว และ/หรือ เอสคิว-ไอทีดี ไม่สามารถส่งมอบงานให้แก่ กฟผ. ได้ตามที่กำหนด จะส่งผลให้เกิดการผิดสัญญาโครงการ 7 และ 7/1 (แล้วแต่กรณี) กับทาง กฟผ. ซึ่งบริษัทฯ และ ITD จะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อกฟผ. จากการผิดสัญญาดังกล่าว

อย่างไรก็ดี ในกรณีที่กิจการร่วมค้าผิดสัญญากับ กฟผ. แม้ว่าบริษัทฯ มีหน้าที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกับ ITD อย่างลูกหนี้ร่วม แต่บริษัทฯ สามารถเรียกร้องให้ ITD ชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับบริษัทฯ ได้ หากความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำ หรือละเว้นการกระทำโดยจงใจหรือโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของ ITD และ/หรือตัวแทนของ ITD ตามที่ระบุไว้ในสัญญากิจการร่วมค้า

นอกจากนี้ ภายใต้สัญญากิจการร่วมค้าทั้งสองฉบับ หากปรากฏว่าเกิดความขัดแย้งกันระหว่างบริษัทฯ และ ITD ในการดำเนินงานร่วมกันจนไม่สามารถตัดสินเรื่องสำคัญต่างๆ ของกิจการร่วมค้าได้ รวมถึงในกรณีที่ หากบริษัทฯ และ ITD ไม่สามารถหาข้อสรุปเรื่องบัญชีสุดท้ายของกิจการร่วมค้าซึ่งเป็นบัญชีแสดงสถานะทางการเงินของกิจการร่วมค้าเมื่อทำงานตามโครงการเสร็จสมบูรณ์ได้ คู่สัญญากิจการร่วมค้าทั้งสองฝ่ายจะต้องเสนอเรื่องดังกล่าวให้คนกลางซึ่งเป็นบุคคลที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายกำหนดเป็นผู้ชี้ขาดในเรื่องนั้นๆ เพื่อให้กิจการร่วมค้าสามารถดำเนินการได้ต่อไป

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานในอดีต บริษัทฯ ไม่เคยมีข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งในการดำเนินงานกิจการร่วมค้าไอทีดี-เอสคิว และ/หรือ เอสคิว-ไอทีดี กับ ITD แต่อย่างใด

3.1.2. ความเสี่ยงจากการไม่ได้รับเลือกในการประมูลโครงการใหม่ในโครงการเหมืองแม่เมาะ

ในปัจจุบัน บริษัทฯ ให้บริการชุดที่ดินและถ่านหินแก่ กฟผ. ผ่านกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทฯ และ ITD ในนามกิจการร่วมค้าไอทีดี-เอสคิว และเอสคิว-ไอทีดี ในโครงการเหมืองแม่เมาะ โครงการ 7 โครงการ 7/1 ตามลำดับ และโครงการ 8 ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทฯ เพียงรายเดียว โดยสัญญาให้บริการดังกล่าวของโครงการ 7/1 สิ้นสุดแล้วใน

เดือนกันยายน 2558 และสัญญาของโครงการ 7 จะสิ้นสุดลงในปี 2563 สำหรับสัญญาของโครงการ 8 จะเริ่มในปี 2559 (อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้เจรจาขอเริ่มดำเนินงานก่อนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2558) และสิ้นสุดในปี 2568 ดังนั้น บริษัทฯ มีความเสี่ยงหากไม่สามารถหาโครงการอื่นมาทดแทนได้ หรือไม่สามารถประมูลโครงการในอนาคตของเหมืองแม่เมาะได้

อย่างไรก็ดี ตามแผนพัฒนาโครงการเหมืองแม่เมาะ กฟผ. มีแผนดำเนินโครงการเหมืองแม่เมาะจำนวนทั้งหมด 11 โครงการหลัก โดยในปัจจุบัน กฟผ. ได้ดำเนินการแล้วทั้งหมด 8 โครงการหลัก สำหรับโครงการ 9 โครงการ 10 และโครงการ 11 จะเปิดให้ผู้สนใจเข้าร่วมประมูลโครงการในปี 2560 ปี 2567 และปี 2570 ตามลำดับ ระยะเวลาแต่ละโครงการประมาณ 10 ปี

บริษัทฯ มีความพร้อมในการดำเนินงานที่เหมืองแม่เมาะในระยะยาว เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญในการทำเหมืองถ่านหิน จากประสบการณ์การทำเหมืองถ่านหินที่ยาวนานกว่า 30 ปี มีความชำนาญในพื้นที่ของเหมืองแม่เมาะ และการทำงานกับ กฟผ. อย่างดี นอกจากนี้ บริษัทฯ มีความพร้อมทั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและเครื่องจักรที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับลักษณะงาน

3.1.3. ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงลูกค้ารายใหญ่หรือน้อยราย

บริษัทฯ ประกอบธุรกิจผู้ให้บริการและผู้ดำเนินงานด้านการทำเหมืองแร่ ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีกลุ่มลูกค้าในประเทศจำนวนจำกัด โดยในปี 2557 บริษัทฯ ให้บริการดังกล่าวแก่ กฟผ. เพียงรายเดียวผ่านกิจการร่วมค้า ไอทีดี – เอสคิว และเอสคิว – ไอทีดี ในโครงการ 7 และ 7/1 ของเหมืองแม่เมาะตามลำดับ และดำเนินการโดยบริษัทฯ เองในโครงการที่ 8 โดยบริษัทฯ มีรายได้จากโครงการดังกล่าวในปี 2558 จำนวน 1,590.6 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 85.2 ของรายได้รวมในปี 2558 และในงวด 3 เดือนของปี 2559 จำนวน 495.6 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 72.7 ของรายได้รวม

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ มีแผนลดการพึ่งพิงลูกค้ารายใหญ่โดยการเข้าร่วมประมูลงานให้บริการทำเหมืองเปิดถ่านหินกับกลุ่มลูกค้ารายอื่นทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยในปี 2557 บริษัทฯ ได้ชนะการประมูลงานบริการขุดขนดิน ณ เหมืองหงสา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (“ประเทศลาว”) ซึ่งเริ่มดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2558 ให้กับ บริษัท หงสาเพาเวอร์ จำกัด โดยโครงการดังกล่าวมีมูลค่าประมาณ 11,743 ล้านบาท นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังคงดำเนินการลดการพึ่งพิงลูกค้ารายใหญ่เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับผู้ถือหุ้นต่อไป โดยมีแผนการขยายธุรกิจในการลงทุนในโรงไฟฟ้าพลังงานทางเลือกในอนาคต ซึ่งปัจจุบัน อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการพลังงานลม เป็นต้น

3.1.4. ความเสี่ยงจากการผันผวนของต้นทุนการผลิตที่สำคัญ

สัญญาจ้างทั้งหมดของบริษัทฯ จะเป็นในลักษณะที่มีการกำหนดราคาต่อหน่วยที่แน่นอน หากต้นทุนการผลิตสูงกว่าที่ประมาณการไว้ บริษัทฯ ต้องรับความเสี่ยงจากกำไรลดลงหรืออาจขาดทุน ซึ่งอาจเป็นผลจาก (1) สภาพหน้างานการผลิตไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ เช่น ชั้นหินหนากว่าที่ประเมินไว้ ทำให้ต้องใช้วัตถุระเบิดมากขึ้น หรือ (2) ราคาวัตถุดิบที่เพิ่มสูงขึ้น เช่น น้ำมัน ซึ่งเครื่องจักรบางส่วนใช้น้ำมันในการดำเนินงาน โดยคิดเป็นประมาณร้อยละ 30 ของต้นทุนทางตรงทั้งหมด

ทั้งนี้สัญญาบางฉบับมีข้อกำหนดเกี่ยวกับสูตรที่ใช้ในการปรับราคา เพื่อรองรับความผันผวนของราคาต้นทุนการผลิต แต่สูตรดังกล่าวอาจไม่ครอบคลุมราคาที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งหมด ทำให้บริษัทฯ ยังต้องรับภาระจากค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นบางส่วน

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบัน บริษัทฯ มีการควบคุมต้นทุนการผลิต โดยจัดทำแผนวิเคราะห์และสรุปต้นทุนต่อหน่วยที่เป็นมาตรฐาน ซึ่งได้ตกลงกันระหว่างฝ่ายควบคุมงบประมาณ และฝ่ายปฏิบัติการในบริเวณโรงงาน และบริหารความเสี่ยงของราคาน้ำมัน โดยการเฝ้าติดตามราคาน้ำมันรวมถึงสัญญาซื้อขายน้ำมันล่วงหน้า ส่วนด้านต้นทุนซ่อมบำรุงและต้นทุนวัตถุดิบ บริษัทฯ ได้จัดทำโปรแกรมระบบงบประมาณและบริหารแผนงานซ่อมบำรุงอย่างใกล้ชิด เพื่อยืดอายุเครื่องจักรทำให้ใช้งานได้นานขึ้น และบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนในส่วน of ค่าซ่อมบำรุงที่แปรผันตามเงินตราต่างประเทศ

3.1.5. ความเสี่ยงจากปริมาณการดำเนินงานชุดและขนดินและถ่านหินต่ำกว่าเป้าหมายการทำงานที่วางไว้

ก่อนการเริ่มดำเนินการจริง บริษัทฯ จะทำการวางแผนการดำเนินงานเป็นรายเดือน และวางเป้าหมายเป็นปริมาณดินหรือถ่านหินที่จะสามารถขุดหรือขนได้ และมีข้อตกลงที่ทำร่วมกับกิจการร่วมค้าเกี่ยวกับปริมาณดินและถ่านหินที่ขุดและขนในแต่ละเดือนให้กับ กฟผ. อย่างไรก็ดี การดำเนินงานอาจไม่เป็นไปตามแผน จากการประมาณการเป้าหมายที่ผิดพลาด ซึ่งอาจเป็นผลจากสภาพเครื่องจักรที่มีอายุการใช้งานมาก การควบคุมการผลิต ณ หน่วยงาน หรือปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สภาพอากาศ

ทั้งนี้ หากบริษัทฯ ไม่สามารถดำเนินงานให้เสร็จตามกำหนดเวลาในสัญญา บริษัทฯ จะต้องชดเชยค่าเสียหายจากการผิดสัญญา ซึ่งปกติอยู่ที่อัตราร้อยละ 0.1 ของมูลค่างานที่ค้างค้างอยู่ นับจากวันที่สิ้นสุดสัญญาจนถึงวันที่บริษัทฯ ทำงานเสร็จ หรือแก้ไขงานให้สมบูรณ์

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ มีมาตรการในการลดความคลาดเคลื่อนระหว่างปริมาณงานจริงและปริมาณงานตามแผน โดยวิเคราะห์ความสามารถในการผลิตจริงของเครื่องจักรให้สอดคล้องกับหน่วยงานจริง และวางแผนการดำเนินงานที่หน่วยงานอย่างรอบคอบ นอกจากนี้บริษัทฯ ได้วางแผนตามระบบการดำเนินงานโดยที่วิศวกรและผู้ปฏิบัติงานที่มีความชำนาญ และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นรายวัน ซึ่งสามารถทำให้เห็นถึงปัญหาการดำเนินงานที่เกิดขึ้นและมีการแก้ไขได้ทันที่และอย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานในอดีตของบริษัทฯ บริษัทฯ ไม่เคยทำงานล่าช้ากว่าแผนอย่างมีนัยสำคัญและไม่เคยถูกปรับจากการดำเนินงานที่ล่าช้า

3.1.6. ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาถ่านหิน

ราคาถ่านหินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินการธุรกิจเหมืองถ่านหิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อบริษัทฯ ในการให้บริการขุดขนดินและถ่านหิน กล่าวคือ หากราคาถ่านหินต่ำอาจส่งผลให้ผู้ได้รับสัมปทานในการดำเนินธุรกิจเหมืองหยุดการดำเนินการชั่วคราวจนกว่าราคาถ่านหินจะปรับสูงขึ้นจนการดำเนินการดังกล่าวคุ้มค่า ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้ให้บริการช่วงต้องหยุดการให้บริการด้วย

ดังนั้น หากบริษัทฯ ต้องการจะขยายธุรกิจจากผู้ให้บริการเป็นผู้ได้รับสัมปทานเหมือง บริษัทฯ จะเผชิญกับความเสี่ยงด้านความผันผวนของราคาถ่านหิน ซึ่งในปัจจุบัน บริษัทฯ ไม่ได้เป็นผู้ได้รับสัมปทานเหมืองถ่านหิน แต่บริษัทฯ อยู่ระหว่างศึกษาและสำรวจแหล่งถ่านหินทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อจะพัฒนาการประกอบกิจการเหมืองถ่านหินต่อไปในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีบริษัทฯ ได้ดำเนินการให้บริการแก่ กฟผ. เป็นหลักผ่านกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทฯ และ ITD ดังนั้น ความผันผวนของราคาถ่านหินจะไม่ส่งผลต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ ในปัจจุบัน เนื่องจาก กฟผ. ต้องดำเนินการจัดหาถ่านหินเพื่อผลิตไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง สำหรับโรงไฟฟ้าถ่านหินแม่เมาะซึ่งมีกำลังการผลิต

ปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 2,400 เมกะวัตต์ ซึ่งการผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานถ่านหินแม่เมาะคิดเป็นร้อยละ 16 ของการผลิตไฟฟ้าทั้งหมดในประเทศไทยในเดือนเมษายนของปี 2558 ซึ่งถือเป็นสัดส่วนในการผลิตไฟฟ้าที่สำคัญของการผลิตไฟฟ้าทั้งหมดในประเทศไทย

3.1.7. ความเสี่ยงจากการจัดหาเครื่องจักรและแรงงานให้เพียงพอและเต็มประสิทธิภาพ

การให้บริการขุดขนดินและถ่านหินจำเป็นต้องอาศัยเครื่องจักรและแรงงานในการดำเนินการ ซึ่งความพร้อมและความสมบูรณ์ของเครื่องจักรและแรงงานเป็นส่วนสำคัญในการให้บริการที่มีคุณภาพและต่อเนื่อง หากเครื่องจักร และ/หรือ แรงงานไม่เพียงพอต่อการให้บริการ รวมถึงอาจไม่สามารถจัดหาหรือพัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ขึ้นมาในสายงานได้ทัน ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างพนักงานระดับหัวหน้างานและลูกน้อง บริษัทฯ จะมีความเสี่ยงในการส่งมอบงานตามที่สัญญาจัดจ้างกำหนดล่าช้า โดยอาจต้องเสียค่าปรับในกรณีดังกล่าว

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงดังกล่าว บริษัทฯ จึงได้วางแผนการซ่อมบำรุงเครื่องจักรและการจัดหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญให้สอดคล้องกับแผนการขุดขนดินและถ่านหิน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนแผนการดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอให้เหมาะสมกับเหตุการณ์เฉพาะหน้าและการดำเนินงานจริงเพื่อให้บริษัทฯ สามารถประมาณการและควบคุมปริมาณการส่งมอบให้เป็นไปตามที่สัญญาจัดจ้างกำหนด

นอกจากนี้ ในด้านการวางแผนพัฒนาบุคลากรและแรงงาน บริษัทฯ ยังมีการนำระบบจัดแผน Career Path หรือการพัฒนาสายอาชีพให้กับบุคลากรของบริษัทฯ โดยปัจจุบันเน้นเฉพาะสายงานที่มีความสำคัญเป็นหลัก เพื่อให้เห็นการเติบโตในสายอาชีพของพนักงานระหว่างทำงาน และระบบ Succession Nominee เพื่อวางแผนพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในกลุ่มงานที่สำคัญ เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งงานที่สูงขึ้น หรือรองรับตำแหน่งงานทดแทนต่อไป

3.1.8. ความเสี่ยงจากกรณีถ่านหินถูกทดแทนด้วยพลังงานอื่น

จากสภาวะการผลิตไฟฟ้าของโลกที่มีแนวโน้มในการใช้พลังงานทางเลือกมากขึ้น เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานน้ำ หรือพลังงานลม โดยในประเทศไทย กระทรวงพลังงานได้วางแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยปี 2558 ถึงปี 2579 (“PDP 2015”) โดยมุ่งเน้นที่จะเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทางเลือกมากขึ้น จากร้อยละ 8 ในปี 2557 ถึงร้อยละ 15 ถึง 20 ของสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงทั้งหมด ในปี 2579

อย่างไรก็ดี ในแผนพัฒนาการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ฉบับปี 2558 ถึงปี 2579 ได้ระบุแผนในการเพิ่มสัดส่วนพลังงานจากถ่านหินลิกไนต์เช่นกัน โดยเพิ่มจากร้อยละ 20 ในปี 2557 เป็น ร้อยละ 20 ถึง 25 ของสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงทั้งหมด ในปี 2579 ซึ่ง ณ ปัจจุบัน ประเทศไทยมีการใช้พลังงานจากถ่านหินในสัดส่วนที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ที่คาดว่าจะมีอัตราการใช้พลังงานถ่านหินในปี 2558 ร้อยละ 42 ร้อยละ 59 และร้อยละ 47 ตามลำดับ นอกจากนี้ กำลังการผลิตไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าถ่านหินคาดว่าจะเพิ่มขึ้น (1) 4,365 เมกะวัตต์ ในปี 2558 ถึงปี 2568 จากโครงการที่ได้รับสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว และ (2) 3,000 เมกะวัตต์ จากโครงการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปี 2569 ถึงปี 2579

ในปัจจุบัน ถ่านหินเป็นแหล่งเชื้อเพลิงที่นำมาผลิตไฟฟ้าที่มีต้นทุนการผลิตต่ำที่สุดรองลงมาจากพลังงานน้ำที่นำเข้าจากต่างประเทศและพลังงานนิวเคลียร์ (ประมาณ 2.67 บาทต่อกิโลวัตต์)

ประเภทโรงไฟฟ้า	ต้นทุน/หน่วยไฟฟ้า (บาทต่อกิโลวัตต์)
พลังงานน้ำ (ต่างประเทศ)	2.41
นิวเคลียร์	2.54
ถ่านหิน	2.67
ความร้อนร่วม	3.09
ความร้อน	5.57
กังหันแก๊ส	10.02

ที่มา : กระทรวงพลังงาน เมษายน 2558

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งพลังงานทดแทนประเภทอื่นที่อาจมีต้นทุนการผลิตไฟฟ้าที่ต่ำกว่าถ่านหิน เช่น ก๊าซธรรมชาติจากชั้นดินดาน (Shale Gas) แต่การนำเข้าเชื้อเพลิงดังกล่าวมาดำเนินการในเชิงพาณิชย์อาจต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้ต้นทุนการผลิตไฟฟ้ามีต้นทุนที่ต่ำลงและคุ้มค่าในการลงทุนในเชิงพาณิชย์ต่อไป

นอกจากนี้ บริษัทฯ มีแผนการขยายธุรกิจเพิ่มเติมจากธุรกิจให้บริการเกี่ยวกับเหมืองเปิดไปสู่ธุรกิจทางด้านพลังงาน เช่น พลังงานทดแทน เป็นต้น โดยปัจจุบัน บริษัทฯ อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทดแทนเพื่อลดความพึ่งพิงธุรกิจให้บริการเกี่ยวกับเหมืองเพียงอย่างเดียว

3.1.9. ความเสี่ยงจากการดำเนินงานในโครงการหงสา

เนื่องจากการดำเนินงานในโครงการเหมืองหงสา อาจมีลักษณะแตกต่างจากเหมืองถ่านหินในประเทศไทย บริษัทฯ จึงมีความเสี่ยงจากการดำเนินงานต่างประเทศ ซึ่งอาจขาดประสบการณ์และมีปัจจัยที่ไม่ได้คาดการณ์ซึ่งมีผลกระทบต่อแผนงานและงบประมาณ นอกจากนี้ เนื่องจากในเงื่อนไขสัญญาการทำเหมืองถ่านหินในโครงการเหมืองหงสา ระบุให้บริษัทฯ ต้องจ้างแรงงานท้องถิ่นอัตราร้อยละ 50 ถึง 100 ของแรงงานระดับปฏิบัติการในโครงการ ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะไม่เป็นไปตามแผนเนื่องจากจำนวนแรงงานในพื้นที่จำกัด และมีความต้องการแรงงานจากโครงการอื่นสูง ทำให้ค่าจ้างแรงงานอาจสูงตามไปด้วย ส่งผลให้งบประมาณเกินกว่าที่ประมาณการไว้เบื้องต้น

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ตระหนักถึงความเสี่ยงดังกล่าว และได้วางแผนการทำงานเบื้องต้น โดยบริษัทฯ ได้วางแผนศึกษาหน้างานก่อนปฏิบัติงานจริง พร้อมทั้งใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยและบุคลากรที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ และได้วางแผนงบประมาณเพื่อทำงานจริงทั้งในระยะสั้น (1 ปี) และระยะยาว (3-4 ปี) ในส่วนแรงงาน บริษัทฯ ได้ขอคำปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยและประเทศลาว และบริษัทฯ ยังรวมกลุ่มผู้ประกอบการเพื่อเป็นศูนย์กลางดูแลจัดการแรงงานในพื้นที่ร่วมกัน เช่น แลกเปลี่ยนข้อมูล กฎเกณฑ์ด้านแรงงานในประเทศลาว เป็นต้น

3.1.10. ความเสี่ยงเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ตามนโยบายและแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจเหมืองของ กฟผ. ระบุให้ “ผู้รับจ้างต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) รวมถึงเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่ส่วนราชการกำหนดหรือกำหนดเพิ่มเติม เช่น เงื่อนไขหนังสือแนบท้ายอนุญาต เงื่อนไขในการออกประทานบัตร และมาตรการป้องกันตามแผนผังโครงการทำเหมืองแร่ เป็นต้น” ดังนั้น ในสัญญาจ้างจ้างการขุดขนดิน และ/หรือ ถ่านหินผ่านกิจการร่วมค้า ไอทีดี – เอสคิว และเอสคิว – ไอทีดี และสัญญาจ้างที่บริษัทฯ เข้าทำโดยตรงกับ กฟผ. สำหรับโครงการ 7 โครงการ 7/1 และโครงการ 8 ตามลำดับ ได้กำหนดให้บริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่ กฟผ. กำหนดด้วย เช่น การฉีดพรมน้ำที่หน้างานดิน

ก่อนการขุดในช่วงแล้ง การติดตั้งระบบฉีดพรมน้ำหน้าระบบเครื่องไม่ เครื่องตักและสายพาน เพื่อรักษาคุณภาพอากาศ ข้อกำหนดในการเจาะรูระเบิดเพื่อไม่ให้เกิดการสั่นสะเทือนที่เกินค่ามาตรฐาน และการจัดทำกองดินให้อยู่ในสภาพที่ลดการพังทลายของดินและลดการปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำ เป็นต้น

บริษัทฯ ได้ดำเนินการตามมาตรฐานที่ กฟผ. กำหนดอย่างเคร่งครัดและมีการตรวจสอบค่ามาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ การดำเนินงานของบริษัทฯ จะเกี่ยวข้องกับการเปิดหน้าดิน ขุดชนดินและถ่านหินเท่านั้น โดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับการขุดลอกหรือการขุดลอกของแม่น้ำ เช่น กระบวนการเผาไหม้ กระบวนการกำจัดซากเชื้อเพลิง เป็นต้น นอกจากนี้ พื้นที่ดำเนินงานของบริษัทฯ ถูกจัดสรรให้เปิดพื้นที่เปิดกว้างและห่างไกลจากแหล่งชุมชน ดังนั้น บริษัทฯ จึงมีความเสี่ยงน้อยมากทั้งในเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังเข้าร่วมกับ กฟผ. ในโครงการเพื่อชุมชนในบริเวณรอบเหมืองแม่เมาะอย่างสม่ำเสมอเพื่อสื่อสาร ทำความเข้าใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

3.2. ความเสี่ยงด้านการเงิน

3.2.1. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศ

ในปัจจุบัน บริษัทฯ มีแหล่งรายได้จากภายนอกประเทศจากการขุดและขนดินและถ่านหินในเหมืองหงสา โดยบริษัทฯ คาดว่าจะมีรายได้จากภายนอกประเทศมากขึ้น จากโครงการเหมืองหงสา และโครงการอื่นๆ ในอนาคต

เนื่องจากรายได้ที่บริษัทฯ ได้รับจากการดำเนินงานในต่างประเทศบางส่วนอิงกับค่าเงินบาท ส่งผลให้รายได้ของบริษัทฯ เปลี่ยนแปลงตามอัตราแลกเปลี่ยน กล่าวคือรายได้สกุลบาทของบริษัทฯ จะลดลงหากค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น และรายได้สกุลบาทจะเพิ่มมากขึ้นหากค่าเงินบาทอ่อนค่าลง ในขณะที่ต้นทุนในการดำเนินงานของบริษัทฯ อยู่ในรูปสกุลเงินบาท ทำให้บริษัทฯ ต้องรับความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

เพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินบาท บริษัทฯ จึงได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวตามวิธี Natural Hedge โดยการจัดการรายได้และค่าใช้จ่ายให้อยู่ในรูปเงินสกุลเดียวกัน อีกทั้งบริษัทฯ ได้เข้าทำการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนบนรายได้ส่วนหนึ่งในอนาคตของบริษัทฯ ด้วยธุรกรรมขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้ากับธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในประเทศ เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนและรองรับกับค่าใช้จ่ายที่เป็นสกุลเงินบาทอีกส่วนหนึ่ง

3.2.2. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ มีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย เนื่องจากภาระดอกเบี้ยจากเงินกู้ระยะยาวของบริษัทฯ เพื่อใช้ในการลงทุนและดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อเครื่องจักร เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวที่ โดยอิงกับ Minimum Loan Rate (MLR) ซึ่งจะแปรไปตามดอกเบี้ยนโยบาย ซึ่งกำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 บริษัทฯ มีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมดประมาณ 2,400 ล้านบาท (รวมเจ้าหนี้สัญญาเช่าทางการเงิน)

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ติดตามแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยในตลาดโลกและในประเทศไทยอย่างใกล้ชิด รวมถึงการศึกษาการใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างทางเลือกในการจัดหาแหล่งเงินทุน และการบริหารโครงสร้างหนี้ให้เหมาะสม เช่น Interest rate swap ซึ่งใช้ในการลดผลกระทบจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องต่อแนวโน้มของสถานการณ์

3.2.3. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของบริษัทฯ

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจลักษณะโครงการ ที่ต้องใช้เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ (Project Finance) ทำให้บริษัทฯ มีสภาพคล่องค่อนข้างต่ำ โดย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559 บริษัทฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่องประมาณ 0.68 เท่า

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ได้มีมาตรการรองรับหากบริษัทฯ ขาดสภาพคล่อง อาทิ (1) การเร่งและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งคาดว่าจะในปี 2559 จะมีกระแสเงินสดรับที่ดีขึ้นจากทั้งโครงการ 8 และโครงการหงสา (2) การทำ Leasing ของเครื่องจักรที่มีอยู่ในปัจจุบัน (3) การเจรจากับเจ้าหนี้การค้า ในกรณีที่บริษัทฯ ซื้อสินค้าหรือจัดจ้างทำงานใหม่ บริษัทฯ จะจัดเงื่อนไขการชำระเงินที่เหมาะสม และ (4) การบริหารและเจรจาระยะเวลาการชำระเงินสำหรับการจัดหาเครื่องจักรที่มีมูลค่าเงินลงทุนสูง เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้มีมาตรการบริหารจัดการต้นทุนและวางแผนค่าใช้จ่ายและการดำเนินงานดังกล่าวไว้แล้วข้างต้น

3.2.4. ความเสี่ยงจากการผิดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้

เนื่องจากในสัญญาเงินกู้ที่บริษัทฯ ได้ตกลงกับธนาคารพาณิชย์สำหรับโครงการที่บริษัทฯ ดำเนินงาน มีการระบุเงื่อนไขสัญญาว่าด้วยการดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อทุน อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ เป็นต้น บริษัทฯ จึงมีความเสี่ยงที่อาจผิดเงื่อนไขในการดำรงอัตราส่วนทางการเงินได้หากบริษัทฯ มีสัดส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยเกินกว่าทุนหรือกำไรน้อยเกินกว่าภาระหนี้ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยที่ผ่านมา ในปี 2557 สำหรับโครงการแม่เมาะ 7 เนื่องจากกิจการร่วมค้าใช้มาตรฐานบัญชีใหม่ในการจัดทำงบการเงิน ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายทางบัญชีมากขึ้นจากการตัดจำหน่ายรายได้ค้างรับ ส่งผลให้อัตราส่วนทางการเงินในงบการเงินต่ำกว่าอัตราส่วนที่ธนาคารกำหนดไว้ จึงทำให้มีการจัดประเภทเงินกู้ยืมดังกล่าวในปี 2557 จากเงินกู้ยืมระยะยาวเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น อย่างไรก็ตาม ในไตรมาสแรกของปี 2558 บริษัทฯ ได้เจรจากับธนาคารพาณิชย์ถึงเหตุแห่งความจำเป็นในการละเมิดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนมาตรฐานการจัดทำงบการเงิน และได้รับจดหมายยกเลิกเงื่อนไขการดำรงอัตราส่วนทางการเงินจากธนาคาร ดังนั้น บริษัทฯ จึงได้จัดประเภทเงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นเงินกู้ยืมระยะยาวตามเงื่อนไขปกติในสัญญาเงินกู้ยืม และมีการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวตามแผน ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการเรื่องการดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามสัญญาเงินกู้ บริษัทฯ สามารถเจรจากับธนาคารในเรื่องการดำรงอัตราส่วนทางการเงินและขอผ่อนผันได้ในกรณีที่หากมีความจำเป็นที่อาจทำให้ผิดเงื่อนไข และมีมาตรการที่จะจัดการโครงสร้างเงินทุนของบริษัทฯ เหมาะสม

3.3. ความเสี่ยงอื่นๆ

3.3.1. ความเสี่ยงจากบริษัทฯ มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่มากกว่าร้อยละ 25

ในปัจจุบัน ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ประกอบด้วย กลุ่มครอบครัวศิริธรรมและกลุ่มครอบครัวอารีกุล โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นประมาณร้อยละ 43 และร้อยละ 28 ตามลำดับ โดยผู้ถือหุ้นอีกประมาณร้อยละ 29 ประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มครอบครัวศิริธรรมและกลุ่มครอบครัวอารีกุล ทั้งนี้ หลังจากการเสนอขายหุ้นสามัญแก่ประชาชนทั่วไป กลุ่มครอบครัวศิริธรรม และกลุ่มครอบครัวอารีกุลจะมีสัดส่วนการถือหุ้นประมาณร้อยละ 28 และร้อยละ 18 ตามลำดับ ดังนั้น บริษัทฯ มีความเสี่ยงในการควบคุมคะแนนเสียงแบบเบ็ดเสร็จในการประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมติพิเศษ ที่ต้องการคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของผู้ที่เข้าร่วมประชุมและมีสิทธิออกเสียง

อย่างไรก็ดี กลุ่มครอบครัวศิริธรรมและกลุ่มครอบครัวอารีกุลมีความสัมพันธ์ที่ตื้อยาวนานและเป็นผู้ร่วมจัดตั้งบริษัท นอกจากนี้กลุ่มครอบครัวทั้งสองมีการดำเนินงานอย่างมีอาชีพและเพื่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น (Shareholder) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เป็นหลัก

นอกจากนี้ การทำรายการระหว่างกันกับผู้ถือหุ้นใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ จะได้รับการควบคุมด้วยนโยบายการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) และคณะกรรมการตรวจสอบ ก่อนเข้าที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ จะไม่สามารถลงคะแนนเสียงสำหรับมติดังกล่าวได้ หากเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับรายการนั้นๆ

3.4 ความเสี่ยงจากการเสนอขายหลักทรัพย์

3.4.1 ความเสี่ยงเกี่ยวกับการนำหุ้นสามัญของบริษัทฯ เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทฯ มีความประสงค์จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชนครั้งนี้ ก่อนที่จะได้ทราบผลการพิจารณาของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลาดหลักทรัพย์ฯ”) เกี่ยวกับการนำหุ้นของบริษัทฯ เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ยื่นคำขออนุญาตนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2559 โดยธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ในฐานะที่ปรึกษาทางการเงิน ได้พิจารณาคูณสมบัติของบริษัทฯ ในเบื้องต้นแล้วเห็นว่าบริษัทฯ มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะสามารถเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ ตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ เรื่องการรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ.2558 ยกเว้นคุณสมบัติการกระจายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยจำนวนไม่น้อยกว่า 1,000 ราย ซึ่งขึ้นอยู่กับผลของการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน บริษัทฯ จึงยังมีความไม่แน่นอนที่จะได้รับอนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนดังนั้น ผู้ลงทุนจึงอาจมีความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพคล่องในการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ในตลาดรอง และอาจไม่ได้รับผลตอบแทนจากการขายหุ้นได้ตามราคาที่คาดการณ์ไว้ หากหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ไม่สามารถเข้าจดทะเบียนได้ อย่างไรก็ตามที่ปรึกษาทางการเงินคาดว่าภายหลังการเสนอขายหุ้นให้กับประชาชนแล้วเสร็จ บริษัทฯ จะมีคุณสมบัติเกี่ยวกับการกระจายการถือหุ้นตามเกณฑ์ ที่กำหนดดังกล่าวข้างต้น

3.4.2 ความเสี่ยงจากการให้ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานด้วยราคาใช้สิทธิที่ต่ำกว่าการเสนอขายหุ้นแก่ประชาชน

เนื่องด้วย บริษัทฯ ได้มีมติออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทฯ (“ใบสำคัญแสดงสิทธิฯ”) ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2559 ของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2559 จำนวนทั้งหมด 20 ล้านหน่วย หรือคิดเป็นร้อยละ 1.74 ของทุนชำระแล้วภายหลังการเสนอขายหุ้นในครั้งนี้และภายหลังการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ หากมีการซื้อหุ้นในการเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปเต็มจำนวน และมีการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิเต็มจำนวน โดยใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าวมีอายุ 5 ปี และมีสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ได้ 1 หุ้นต่อ 1 หน่วย ที่ราคาใช้สิทธิ 1.00 บาทต่อหุ้น (เว้นแต่จะมีการปรับราคาการใช้สิทธิตามเงื่อนไขการปรับสิทธิ) ซึ่งต่ำกว่าราคาหุ้นที่เสนอขายต่อประชาชน โดยคาดว่าจะดำเนินการออกและจัดสรรแล้วเสร็จก่อนการเสนอขายหุ้นแก่ประชาชนในครั้งนี้ ดังนั้น ผู้ลงทุนทั่วไปที่จองซื้อหุ้นจึงอาจมีความเสี่ยงจากการลดลงของราคาหุ้นภายหลังหุ้นเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้

อย่างไรก็ดี ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิฯ จะสามารถใช้สิทธิได้ในวันที่ 30 มิถุนายน และวันที่ 30 ธันวาคมของแต่ละปี และบริษัทฯ ได้วันกำหนดการใช้สิทธิครั้งแรก ดังนี้

1. ร้อยละ 50 ของใบสำคัญแสดงสิทธิฯ ทั้งหมด จะสามารถใช้สิทธิได้ครั้งแรกในวันที่ 30 ธันวาคม 2560
2. ใบสำคัญแสดงสิทธิฯ ส่วนที่เหลือ จะสามารถใช้สิทธิได้ครั้งแรกในวันที่ 30 ธันวาคม 2561